

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 7 APRILIE 1981¹

NV United Foods și PVBA Aug. Van den Abeele

împotriva

Statului belgian

(Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Tribunalul de primă instanță din Bruges)

„Controlul sanitar al peștelui”

Cauza 132/80

În cauza 132/80,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Rechtbank van Eerste Aanleg (Tribunalul de primă instanță) din Bruges, pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între, pe de o parte,

NV UNITED FOODS, cu sediul social în Bredene,

și

PVBA AUG. VAN DEN ABEELE, cu sediul în Bruges,

și, pe de altă parte,

STATUL BELGIAN, reprezentat de ministrul finanțelor și de ministrul sănătății publice și al familiei,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 9 și următoarele, 30 și următoarele, 36 și 95 din Tratatul CEE referitor la legislația belgiană privind controalele sanitare asupra importurilor de pește și perceperea, cu ocazia acestor controale, a taxei de expertiză,

CURTEA,

¹Limba de procedură: olandeza.

compusă din domnii J. Mertens de Wilmars, președinte, P. Pescatore și Mackenzie Stuart, președinți de cameră, A. O'Keeffe, G. Bosco, A. Touffait, O. Due, U. Everling și A. Chloros, judecători,

avocat general: domnul F. Capotorti

grefier: domnul A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

1 Prin Hotărârea din 5 martie 1980, primită la Curte la 2 iunie 1980, *Rechtbank van Eerste Aanleg* din Bruges a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, patru întrebări referitoare la interpretarea articolelor 9, 12, 13, 30, 36 și 95 din Tratatul CEE, pentru a fi în măsură să aprecieze compatibilitatea cu dreptul comunitar a legislației belgiene în domeniul controlului sanitar efectuat la importul de pește.

2 Din dosar rezultă că reclamantele din acțiunea principală au introdus în fața *Rechtbank van Eerste Aanleg*, în anul 1978, cereri privind restituirea sumelor achitate de către acestea administrației vamale ca taxă de expertiză pentru controlul sanitar efectuat asupra peștelui importat.

3 În hotărârea de trimitere se precizează că în Belgia controlul sanitar efectuat asupra peștelui este reglementat prin Legea din 15 aprilie 1965 privind controlul și comercializarea peștelui, a păsărilor de curte, a iepurilor de crescătorie și a vânatului. În conformitate cu articolul 6 din această lege, se pot percepe taxe stabilite prin decizie regală, în conformitate cu modalitățile prevăzute în aceasta și destinate acoperii costurilor controalelor sanitare.

4 Modalitățile de efectuare a controlului sanitar au fost stabilite prin Hotărârea regală din 30 aprilie 1976 privind controlul și comercializarea peștelui. Articolele 3 și 4 din această hotărâre, care constituie Capitolul II, se referă la controlul sanitar al crescătoriilor de pești. Articolele 5 și 6, care constituie Capitolul III, reglementează controlul peștelui capturat din mare (denumit pește „descărcat”), efectuat sub responsabilitatea autorităților locale competente în momentul aducerii acestuia în halele de vânzare sau în orice alt loc de descărcare. Articolele 9 și următoarele, care constituie Capitolul V, conțin dispoziții speciale aplicabile controlului sanitar asupra peștelui importat, care intră sub incidența autorității administrației vamale.

5 Articolul 21 din aceeași hotărâre, astfel cum a fost modificat ulterior prin Hotărârea regală din 3 decembrie 1976, fixează taxa de expertiză pentru controlul sanitar la import la 15 franci belgieni per 100 kg sau cote de 100 kg de pește întreg neprelucrat și, pentru alți pești, la 30 franci belgieni per 100 kg sau cote de 100 kg. Se precizează că aceste taxe sunt percepute prin intervenția serviciilor vamale. Taxa de expertiză pentru peștele „descărcat” a fost stabilită printr-o altă Hotărâre regală din 3 decembrie 1976, care a fixat taxele de expertiză la momentul aducerii peștelui capturat pe mare. În conformitate cu articolul 1, taxa de expertiză

destinată acoperii costurilor generate de control este percepută de administrația locală pe teritoriul căreia este descărcat peștele. Taxa de expertiză este stabilită în mod uniform la 0,15 franci per kg de pește „descărcat” prin articolul 2 din hotărâre.

6 În fața instanței, reclamantele din acțiunea principală au contestat compatibilitatea acestor dispoziții cu normele Tratatului CEE dintr-un dublu motiv.

7 Pe de o parte, reclamantele consideră că acest control constituie o măsură cu efect echivalent restricțiilor cantitative la import, interzisă prin articolul 30 din tratat și, astfel, nu poate constitui o bază pentru perceperea unei taxe de expertiză. Controlul sanitar organizat în temeiul legislației belgiene este, în fapt, ineficient, costisitor și produce întâzieri și nu își găsește justificarea, ca atare, în articolul 36 din tratat.

8 Pe de altă parte, cu privire la taxele de expertiză, reclamantele consideră că, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții, începând cu Hotărârea din 14 decembrie 1972 (Marimex, Cauza 29/72, Rec. 1972, p. 1309), perceperea de redevențe pentru controalele sanitare trebuie considerată ca taxă cu efect echivalent drepturilor vamale, interzisă prin articolele 9, 12 și 13 din tratat. Chiar dacă taxa de expertiză ar trebui să fie considerată ca impozit intern în sensul articolului 95 din tratat, perceperea acesteia tot ar fi împotriva normei de nediscriminare, stabilite la acest articol.

9 Pentru a soluționa aceste contestații, Rechtbank van Eerste Aanleg a adresat Curții patru întrebări, formulate după cum urmează:

„(1) Articolul 30 și următoarele din Tratatul CEE trebuie interpretate în sensul că un control sanitar la frontieră la importul de pește, care are un caracter obligatoriu și sistematic, trebuie considerat ca fiind o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import în cazul în care:

- importatorul trebuie să informeze în scris serviciul administrativ competent, cu cel puțin 24 de ore înaintea importului, cu privire la natura, cantitatea și proveniența transportului și trebuie să menționeze ziua și ora efectuării importului, precum și oficiul vamal sau sucursala vamală prin care se va efectua importul;
- importul de pește poate fi efectuat numai prin oficiile vamale și sucursalele vamale desemnate de către autoritate și în zilele și orele stabilite de către această autoritate;
- recipientele, ambalajele și gheața utilizate trebuie să răspundă condițiilor prevăzute de lege;
- mărcile de expertizare, prescrise de autoritate, trebuie să fie aplicate pe fiecare ambalaj, chiar și pe cele de dimensiuni reduse;
- loturile de pește importat trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de un certificat de sănătate emis de autoritatea competentă din țara de origine, indicând faptul că peștele a făcut obiectul unui control sanitar veterinar și că a fost declarat bun pentru consum în ziua expediției, certificat de sănătate al cărui model este stabilit de către autoritatea din statul importator?

(2) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea precedentă: Articolul 36 din Tratatul CEE trebuie interpretat în sensul că un control sanitar de genul celui descris la prima întrebare este justificat prin motive de protecție a sănătății publice, care se intenționează să se realizeze prin controlul sanitar descris?

(3) Taxele de expertiză care sunt impuse importatorului pentru a acoperi costurile controlului sanitar descris la prima întrebare trebuie considerate ca taxe cu efect echivalent drepturilor vamale, în sensul articolului 9 și al următoarelor din Tratatul CEE sau ca impozite interne, în sensul articolului 95 din Tratatul CEE, în cazul în care:

– controlul crescătoriilor de pești situate pe teritoriul statului membru în cauză nu face obiectul niciunei taxe;

– controlul peștelui capturat pe mare este efectuat la momentul transportării către halele de pește sau halele de vânzare și vizează starea sanitară, prospețimea și integritatea peștelui, în timp ce controlul sanitar la import se efectuează la oficiile vamale și vizează certificatul de sănătate, modul de transportare a peștelui, starea de conservare, precum și respectarea cerințelor din reglementările statului membru importator în ceea ce privește controlul și importul peștelui;

– taxele de expertiză la import trebuie să fie achitate în mod obligatoriu la momentul trecerii frontierei;

– taxele de expertiză pentru peștele descărcat sunt stabilite în mod uniform, indiferent de starea acestuia, în timp ce taxele de expertiză pentru peștele importat, altul decât peștele întreg neprelucrat, se ridică la dublul taxelor de expertiză pentru peștele descărcat?

(4) În cazul în care la întrebarea precedentă se răspunde că taxele de expertiză, astfel cum sunt descrise, nu trebuie să fie considerate ca fiind taxe cu efect echivalent drepturilor vamale, însă pot fi considerate ca făcând parte dintr-un sistem de impozite interne în sensul articolului 95 din Tratatul CEE, există prin urmare o discriminare, interzisă de această dispoziție, în cazul în care taxele de expertiză pentru peștele descărcat sunt stabilite în mod uniform, indiferent de starea acestuia, în timp ce taxele de expertiză pentru peștele importat, altul decât peștele întreg neprelucrat, se ridică la dublul taxelor de expertiză pentru peștele descărcat?”

10 Se pare că, în observațiile transmise Curții, Comisia își exprimă îndoielile cu privire la compatibilitatea cu tratatului a sistemului de control sanitar aplicat de Belgia, fără a contesta, totuși, principiul acestuia. Comisia declară că desfășoară o verificare asupra acestui sistem de control, însă nu poate încă să formuleze o hotărâre definitivă cu privire la acest subiect. Totuși, aceasta, consideră că un dublu control, astfel cum este stabilit prin dispozițiile reglementărilor belgiene, este incompatibil cu cerințele tratatului, cel puțin în ceea ce privește peștele importat din alte state membre ale Comunității, ale căror reglementări asigură deja într-o mare măsură o protecție credibilă și similară.

11 În ceea ce privește taxele de expertiză, Comisia consideră că este vorba despre o taxă cu efect echivalent drepturilor vamale, interzisă de tratat. Din verificarea efectuată în cadrul Comunității a rezultat că taxele pentru control sanitar au fost eliminate în toate statele membre, cu excepția Belgiei, sub rezerva cazului unui stat membru pentru care Comisia nu dispune încă de informații sigure.

12 În opinia guvernului danez, nu există nicio îndoială că, în principiu, statele membre pot stabili și aplica norme referitoare la controlul sanitar al peștelui. Autoritățile naționale au responsabilitatea de a organiza un sistem coerent și sigur de control, capabil să funcționeze în practică fără a antrena costuri administrative nerezonabile și de a se folosi în acest sens de o putere de apreciere corespunzătoare, cu condiția de a respecta obligația de a nu trata diferențiat producția proprie și mărfurile importate. Fără a contesta principiul pe care se bazează sistemul de control belgian, guvernul danez atrage atenția asupra diferitelor norme din acest sistem al căror efect ar fi obstrucționarea comerțului intracomunitar. De asemenea,

cerința de a transmite un preaviz de 24 de ore pentru orice import și stabilirea de către administrație a momentului în care poate avea loc importul pot crea un obstacol în fața transferului mărfurilor extrem de perisabile, a căror comercializare trebuie să se realizeze foarte rapid. În ceea ce privește peștele congelat, guvernul danez consideră că dublarea controlului, aplicat în momentul importului și, ulterior, la sediul importatorului, poate constitui un obstacol inutil pentru acesta din urmă.

13 În ceea ce privește taxa de expertiză, guvernul danez consideră că este lipsit de importanță pentru cauza de față dacă taxa belgiană este analizată având în vedere articolul 9 sau articolul 95 din tratat. Indiferent de clasificarea sa, sistemul prin care este aplicată această taxă implică discriminări, deoarece produsele naționale și produsele importate nu sunt tratate după aceleași criterii, iar guvernul danez subliniază în special diferența de impozit în funcție de faptul că peștele importat este sau nu prelucrat, în timp ce pentru peștele „descărcat” taxa are întotdeauna nivelul cel mai redus, indiferent de stadiul său de prelucrare. Guvernul danez precizează că în Danemarca nu este prelevat nici un impozit sau taxă pentru controalele sanitare generale sau sistematice efectuate.

14 Guvernul francez consideră că în absența unei reglementări comunitare care să armonizeze normele de control sanitar naționale, acestea intră în mod incontestabil sub incidența excepției prevăzute la articolul 36 din tratat. Cu toate acestea, în opinia sa, este dificil să fie negat faptul că anumite caracteristici menționate în prima întrebare de către instanța din Bruges pot face ca importurile de pește provenit din statele membre ale CEE să fie mai costisitoare sau mai dificil de realizat. Cu privire la cerința efectuării unui control atât în țara de expediție, cât și în țara de destinație, guvernul francez consideră, contrar opiniei Comisiei, că acest dublu control este justificat de caracterul perisabil al mărfurilor în cauză și de riscul apariției unor incidente în cursul transportului. În opinia sa, peștele trebuie „urmărit” prin controale sanitare încă de la descărcare, în toate etapele de comercializare, până la vânzarea sa către consumator. În acest sens, simplele controale sporadice i se par insuficiente.

15 În ceea ce privește taxele de expertiză, guvernul francez consideră că este vorba despre o taxă cu efect echivalent dreptului vamal, interzisă de tratat. Cu toate acestea, în cazul în care Curtea decide că este vorba despre un impozit intern, în sensul articolului 95, trebuie observat că modalitățile de percepere a acestui drept sunt discriminatorii, deoarece se acordă un tratament diferit peștelui „descărcat” în raport cu peștele importat, în special din cauza diferenței prevăzute de legislația belgiană între peștele prelucrat și peștele neprelucrat. În acest sens, guvernul francez atrage atenția asupra confuziei create prin faptul că această distincție, prevăzută în legislația belgiană, nu corespunde categoriilor din Tariful Vamal Comun (pozițiile tarifare 03.01 și, respectiv, 03.02).

16 În cursul procedurii orale, guvernul belgian a susținut compatibilitatea cu tratatul a sistemului de control în litigiu. Acesta amintește că, în conformitate cu articolul 36 din tratat, dispozițiile articolelor de la 30 – 34 inclusiv nu reprezintă obstacole pentru interdicțiile de import justificate prin motive de protecție a sănătății persoanelor. Principiul unui control sanitar prealabil introducerii peștelui în circuitul de consum nu poate fi, prin urmare, considerat ca fiind incompatibil cu sistemul juridic comunitar. Acest control este exercitat, în baza Legii din 15 aprilie 1965 și a Hotărârii regale din 30 aprilie 1976, fără nicio discriminare, între peștele importat, descărcat sau provenit din crescătorii. Cu privire la obiecția ridicată de reclamantele din acțiunea principală cu privire la dublul control, atât în țara de expediție, cât și în țara de destinație, guvernul belgian consideră că această repetare a

controlului este inevitabilă, pentru a se avea în vedere condițiile de transport al mărfurilor perisabile pe distanțe lungi.

17 În ceea ce privește taxa de expertiză, guvernul belgian susține că această taxă este destinată finanțării controlului sanitar care se aplică nu ca urmare a importării peștelui, ci mai curând la introducerea acestuia în circuitul de consum, pe teritoriul belgian, indiferent de proveniența mărfurilor. În ceea ce privește diferența, evidențiată de diverse părți, între taxa aplicată peștelui prelucrat și cea aplicată peștelui neprelucrat, guvernul belgian atrage atenția asupra faptului că, din experiența sa, prelucrarea peștelui, adică tăierea și curățarea sa, duce la pierderea a aproximativ 50% din greutate, ceea ce explică de ce nivelul taxei prelevate pentru peștele prelucrat reprezintă dublul taxei prelevate pentru peștele neprelucrat. Guvernul belgian nu contestă faptul că pentru peștele „descărcat” nu se plătește decât taxa stabilită pentru peștele neprelucrat. Explică această situație prin faptul că flota de pescuit belgiană nu deține, la momentul actual, nave echipate pentru prelucrarea și procesarea peștelui pe mare. Acesta admite că normele în vigoare vor trebui modificate în momentul în care navele belgiene vor fi echipate în acest sens. Prin urmare, în opinia guvernului belgian, nu se poate vorbi despre o discriminare fiscală în ceea ce privește peștele importat.

18 În concluzie, guvernul belgian consideră că efectuarea de controale sanitare nu poate fi considerată ca o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative și că taxa de expertiză nu poate fi clasificată ca fiind taxă cu efect echivalent unui drept vamal.

Cu privire la compatibilitatea controlului sanitar cu articolele 30 și 36 din tratat (prima și a doua întrebare)

19 Prin primele două întrebări, referitoare la interpretarea articolelor 30 și 36 din tratat, instanța națională urmărește să afle, în esență, dacă un control sanitar asupra peștelui importat este compatibil, în principiu, cu dispozițiile de drept comunitar și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă modalitățile de control relevate la prima întrebare sunt justificate în raport cu cerințele articolului 36.

20 Conform articolului 30, restricțiile cantitative la import, precum și orice măsuri cu efect echivalent sunt interzise între statele membre „fără a aduce atingere dispozițiilor care urmează”. Această rezervă de la articolul 30 se referă în special la articolul 36, conform căruia dispozițiile articolelor de la 30 – 34 inclusiv nu reprezintă obstacole pentru interdicțiile sau restricțiile de importuri justificate, printre altele, prin motive „de protecție a sănătății și a vieții persoanelor”. A doua teză a acestui articol adaugă, totuși, că aceste interdicții sau restricții „nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție disimulată în comerțul dintre statele membre”.

21 Curtea a avut ocazia să sublinieze, în jurisprudența constantă în această privință, că articolul 30 tinde să elimine orice obstacole între statele membre în calea liberei circulații a mărfurilor și, în special, cele care vizează în mod deosebit produsele importate sau care se aplică în condiții diferite produselor importate și produselor interne, astfel încât comercializarea produselor importate să fie mai dificil de realizat sau mai costisitoare (Hotărârea din 8 iulie 1975, Rewe, Cauza 4/75, Rec. 1975, p. 843; Hotărârea din 20 mai 1976, de Peijper, Cauza 104/75, Rec. 1976, p. 613; Hotărârea din 15 decembrie 1976, Simmenthal,

Cauza 35/76, Rec. 1976, p. 1871; Hotărârea Comisia/Republica Federală Germania, Cauza 153/78, Rec. 1979, p. 2555; Hotărârea din 8 noiembrie 1979, Denkavit, Cauza 251/78, Rec. 1979, p. 3369).

22 Cu toate acestea, din articolul 36 rezultă că controalele la import sunt compatibile cu tratatul în cazul în care sunt justificate prin necesitatea protejării sănătății publice, cu condiția ca efectuarea acestor controale să nu constituie o discriminare arbitrară sau o restricție mascată cu privire la produsele importate. Dacă un control sanitar răspunde acestor cerințe, articolul 30 din tratat nu se opune unei astfel de măsuri.

23 Este necesar să se răspundă la întrebările adresate având în vedere aceste principii.

24 Este necesar să se rețină, în primul rând, că nu există în Comunitate, la momentul actual, norme comune sau armonizate în domeniul controlului sanitar al peștelui. Regulamentul nr. 113/76 al Consiliului din 19 ianuarie 1976 (JO L 20, p. 29), la care s-a făcut referire în cursul procedurilor, are ca obiectiv stabilirea unor norme comune de comercializare pentru anumite produse din pește, proaspete sau refrigerate. Acest regulament nu se referă la controlul sanitar.

25 În aceste condiții, statele membre sunt cele care trebuie să organizeze controlul sanitar în acest domeniu și să-l aplice în diverse stadii de comercializare a peștelui. Întrucât restricțiile comerciale justificate prin protecția sănătății publice sunt admise în mod expres de articolul 36 din tratat, iar Comunitatea nu dispune încă de norme comune sau armonizate în domeniu, nu se poate considera că aplicarea controlului sanitar prevăzut de legislația națională a unui stat membru pentru peștele descărcat în porturile acelui stat cu privire la peștele importat din alte state membre constituie, în principiu, o măsură interzisă de tratat.

26 Nu este contestat faptul că măsurile din cauza aflată în fața instanței naționale au caracterul unui control sanitar și că, prin urmare, intră, în principiu, sub incidența excepției prevăzute la articolul 36. Această constatare lasă deschisă întrebarea dacă diferitele norme semnalate de instanța națională pot eventual să constituie o restricție mascată asupra comerțului dintre statele membre, astfel încât controlul să-și piardă justificarea, în sensul aceluiași articol.

27 Nu este exclus ca acesta să fie efectul, fie singular, fie combinat, al unora dintre normele menționate la prima întrebare. Diferitele elemente menționate de instanța națională necesită observațiile care urmează.

28 Cerința transmiterii unui preaviz scris, detaliat, prevăzut în legislația în cauză, cu cel puțin 24 de ore înainte de efectuarea importului, pare a fi incompatibilă cu rapiditatea tranzacțiilor și a transporturilor din acest sector, având în vedere caracterul perisabil al mărfurilor în cauză. În ceea ce privește stabilirea, de către autoritatea vamală, a punctelor de control, precum și a orelor între care acestea sunt deschise, dacă aceste măsuri par a avea ca efect împiedicarea importurilor, aceste dispoziții nu ar fi justificate decât cu condiția de a se stabili că acestea răspund unor cerințe obiective de organizare a serviciului sanitar. Aceeași observație se aplică normelor tehnice menționate de instanța națională dacă se dovedește că nu există un raport rezonabil între cerințele impuse de administrație și efectuarea controlului.

29 În ceea ce privește cerința efectuării unui control la importul mărfurilor care au făcut deja obiectul unui control echivalent în țara de expediție, trebuie amintit ceea ce a decis Curtea în Hotărârea din 8 noiembrie 1979 (Denkavit, Cauza 251/78, Rec. 1979, p. 3395), în sensul că un dublu control, atât în țara exportatoare, cât și în țara importatoare poate, după caz, să depășească cele permise de articolul 36 din tratat, atunci când necesitățile sanitare pot fi îndeplinite într-un mod la fel de eficient prin măsuri mai puțin restrictive asupra schimburilor intracomunitare. În cazul de față, întrucât peștele a făcut deja obiectul unui control sanitar în statul de expediție, efectuat conform normelor prevăzute chiar de legislația statului destinatar, controlul la import trebuie, în orice caz, să se limiteze la măsurile destinate contracarării riscurilor legate de transport sau rezultate din eventualele manipulări ulterioare controlului efectuat la plecare.

30 Instanței naționale îi revine sarcina de a examina, având în vedere considerentele precedente, dacă și în ce măsură modalitățile de control sanitar aplicate de autoritățile belgiene sunt de natură să constituie o restricție inadmisibilă pentru comerțul intracomunitar.

31 Prin urmare, este necesar să se răspundă la primele două întrebări că, în absența unor norme comune sau armonizate în domeniul controlului sanitar al peștelui, măsurile de control aplicate de către statele membre nu pot fi considerate, în principiu, ca fiind o restricție interzisă de tratat, dar pot fi considerate măsuri cu efect echivalent restricțiilor cantitative, în temeiul articolelor 30 și 36, toate normele de aplicare ce depășesc necesitățile controlului și care pot, ca atare, să împiedice sau să restrângă schimburile comerciale intracomunitare.

Cu privire la compatibilitatea cu dreptul comunitar a „taxei de expertiză” (a treia și a patra întrebare)

32 Prin a treia întrebare, instanța națională solicită Curții să indice care sunt criteriile după care o prelevare precum cea a „taxei de expertiză” poate fi clasificată drept taxă cu efect echivalent dreptului vamal în sensul articolelor 9, 12 și 13 din tratat sau impozit intern, în sensul articolului 95, atrăgând atenția asupra anumitor diferențe stabilite de sistemul de control în cauză. Aceste diferențe se referă, pe de o parte, la peștele de crescătorie, în funcție de proveniența acestuia, din import sau din crescătorii situate pe teritoriul național, și, pe de altă parte, la peștele capturat pe mare, făcându-se distincție între peștele „descărcat” și peștele importat.

33 Conform jurisprudenței constante a Curții, exprimată pentru prima dată în Hotărârea din 14 decembrie 1972 (Marimex, Cauza 29/72, Rec. 1972, p. 1309), clasificarea în temeiul tratatului a redevențelor prelevate la momentul efectuării controalelor sanitare la import depinde de tipul redevențelor în cauză: redevențe determinate în funcție de criterii proprii, care nu sunt comparabile cu criteriile care servesc la stabilirea obligațiilor pecuniare care se aplică, eventual, produselor interne similare sau sunt obligații pecuniare care țin de un regim general de redevențe interne aplicate în mod sistematic, în scopul controlului în cauză, produselor interne și produselor importate în funcție de aceleași criterii.

34 În cauza menționată, precum și în alte cauze ulterioare (Hotărârea din 11 octombrie 1973, Rewe, Cauza 39/73, Rec. 1973, p. 1039; Hotărârea din 9 iulie 1975, Schroeder, Cauza 21/75, Rec. 1975, p. 905; Hotărârea din 5 februarie 1976, Bresciani, Cauza 87/75, Rec. 1975, p. 129;

Hotărârea din 15 decembrie 1976, Simmenthal, Cauza 35/76, Rec. 1976, p. 1871; Hotărârea din 31 mai 1979, Denkavit Loire, Cauza 132/78, Rec. 1979, p. 1923), Curtea a decis să clasifice diferite tipuri de redevențe sanitare ca fiind taxe cu efect echivalent drepturilor vamale, în absența unei corespondențe suficient de strânse între redevențele prelevate la momentul importării produselor care fac obiectul controalelor sanitare și redevențele prelevate la momentul efectuării controalelor pentru produsele interne.

35 Instanța națională urmează să se pronunțe cu privire la acest sistem din punct de vedere al acestor criterii.

36 Nu se poate neglija faptul că impunerea unei taxe de expertiză face parte dintr-un singur sistem de norme, derivat din aceeași lege de bază. Cu toate acestea, nu este suficient a lua în considerare acest criteriu strict formal pentru a evalua compatibilitatea cu dreptul comunitar a sistemului de redevențe contestat. Această evaluare trebuie realizată având în vedere conținutul și efectele normelor în cauză.

37 În acest sens, instanța națională susține în primul rând faptul că peștele de crescătorie importat face obiectul taxei de expertiză, în timp ce sistemul de control al crescătoriilor de pește situate pe teritoriul național este exceptat de la plata oricărei redevențe. Sub rezerva constatărilor de fapt care vor fi realizate de instanța națională, este necesar să se menționeze că, din punct de vedere al dreptului comunitar, dreptul de expertiză prelevat pentru peștele de crescătorie importat constituie o taxă cu efect echivalent unui drept vamal dacă situația legislativă este în așa fel încât peștele de crescătorie provenit din crescătoriile situate pe teritoriul național nu intră, în drept sau în fapt, în sfera de aplicare a niciunei taxe sanitare.

38 În ceea ce privește peștele capturat pe mare, instanța națională atrage mai întâi atenția asupra faptului că taxa de expertiză pentru „peștele descărcat” este prelevată de autoritățile locale, la momentul debarcării, în timp ce, pentru peștele importat, această taxă este prelevată prin intermediul administrației vamale și al accizelor statului. Nu este contestat faptul că, atât într-un caz, cât și în celălalt, veniturile încasate asigură, direct sau indirect, finanțarea operațiunilor de control sanitar.

39 Analiza situației arată că diferența dintre normele administrative de percepere a taxei se datorează faptului că peștele „descărcat”, considerat încă de la capturarea acestuia ca un produs național, nu ține de competența autorității vamale, în timp ce controlul peștelui importat nu poate fi efectuat, indiferent dacă se produce la frontiera maritimă, la frontiera terestră sau la punctul de destinație din interiorul teritoriului, decât prin intermediul acestei administrații și, prin urmare, există o motivație obiectivă care stă la baza acestei diferențe între sisteme. În orice caz, nu s-a demonstrat că împărțirea competențelor administrative între administrațiile locale și autoritatea vamală, în ceea ce privește perceperea și alocarea taxei de expertiză ar avea o influență asupra evaluării și asupra impactului acestei redevențe. Aceste circumstanțe pot, prin urmare, să nu fie luate în considerare la evaluarea compatibilității sistemului în litigiu cu dreptul comunitar, întrucât compatibilitatea trebuie evaluată în raport cu impactul taxei în litigiu asupra comerțului intracomunitar.

40 Dimpotrivă, alte caracteristici ale sistemului în litigiu conduc la concluzia că taxele de expertiză în cauză constituie în realitate o taxă cu efect echivalent dreptului vamal.

41 În această privință, este necesar să se evidențieze în primul rând că bazele de aplicare și rata taxei de expertiză au fost stabilite în funcție de criterii diferite, îngreunând realizarea unei comparații între cele două sisteme. Această dificultate devine cu atât mai mare cu cât criteriile care stau la baza reglementării în cauză nu sunt în concordanță cu clasificările adoptate de Comunitate prin Regulamentul nr. 100/76 privind organizarea comună a piețelor din sectorul produselor pescărești (JO L 20, p. 1), Tariful Vamal Comun și statisticile comerciale.

42 Mai mult, normele referitoare la stabilirea taxei de expertiză stabilesc, pentru peștele „descărcat”, aplicarea unui nivel uniform al taxei per kilogram, astfel încât taxa de expertiză pentru peștele importat, fixat la tranșe de 100 kg și cote din 100 kg este aplicată în funcție de diferența dintre peștele prelucrat și alte tipuri de pește, pentru peștele tratat aplicându-se o taxă de expertiză dublă în raport cu peștele neprelucrat. Se presupune, chiar dacă dosarul nu conține nicio indicație în această privință, că peștele importat este clasificat, în cele mai multe cazuri, având în vedere necesitățile legate de transport, în categoria peștelui prelucrat, care face obiectul unei taxe de expertiză mai ridicată decât în cazul peștelui neprelucrat.

43 Prin urmare, este necesar să se răspundă la cea de-a treia întrebare că trebuie considerată taxă cu efect echivalent unui drept vamal, interzis de articolele 9, 12 și 13 din tratat, o taxă de expertiză pentru controlul sanitar efectuat asupra peștelui importat, stabilită și aplicată, fără justificare obiectivă, conform unor criterii proprii în ceea ce privește natura sau starea mărfurilor, care nu sunt comparabile cu criteriile care servesc la stabilirea obligațiilor pecuniare care se aplică produselor interne similare.

44 Având în vedere acest răspuns, cea de-a patra întrebare este lipsită de obiect.

Cu privire la cheltuielile de judecată

45 Cheltuielile efectuate de Guvernul Republicii Franceze, de Guvernul Regatului Danemarcei, de Guvernul Regatului Belgiei și de Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile din acțiunea principală, un caracter incidental față de acțiunea din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se asupra întrebărilor adresate de către Rechtbank van Eerste Aanleg din Bruges prin Hotărârea din 5 martie 1980, hotărăște:

(1) În absența unor norme comune sau armonizate în domeniul controlului sanitar al peștelui, măsurile de control aplicate de către statele membre nu pot fi considerate, în

principiu, ca fiind o restricție interzisă de Tratatul CEE. Se consideră, totuși, ca fiind măsuri cu efect echivalent restricțiilor cantitative, în temeiul articolelor 30 și 36 din tratat, toate normele de aplicare care depășesc necesitățile efectuării controlului și care pot, ca atare, să împiedice sau să restrângă schimburile comerciale intracomunitare.

(2) Trebuie considerată taxă cu efect echivalent unui drept vamal, interzis de articolele 9, 12 și 13 din Tratatul CEE, o taxă de expertiză pentru controlul sanitar efectuat asupra peștelui importat, stabilită și aplicată, fără justificare obiectivă, conform unor criterii proprii în ceea ce privește natura sau starea mărfurilor, care nu sunt comparabile cu criteriile care servesc la stabilirea obligațiilor pecuniare care se aplică produselor interne similare.

Mertens de Wilmars	Pescatore	Mackenzie Stuart	O'Keeffe	Bosco
Touffait	Due	Everling	Chloros	

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 7 aprilie 1981.

Grefier

A. Van Houtte

Președinte

J. Mertens de Wilmars